

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาอุตสาหกรรมบริการการบิน คณะศิลปศาสตร์ มทร.ธัญบุรี
ภายใต้การศึกษาที่มุ่งเน้นการสอบ ประจำปีการศึกษา 2563
The research of the influence factors affecting the need for future
education at Bachelor of Faculty of Liberal Arts in Aviation Service
Industry program, Rajamangala University of Technology Thanyaburi,
under the examination oriented of year 2020

พลอยวรินทร์ แสงสมบูรณ์¹ ปารย์กัญจน์ วิจิตรสงวน² พาริตา พรหมบุตร²
วัลภา จันดาเป้า² ช่อส อักษรกิตติ²

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมบริการการบิน คณะศิลปศาสตร์ มทร.ธัญบุรี ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 - 6 ในเขตปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมบริการการบิน คณะศิลปศาสตร์ มทร.ธัญบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูลจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 - 6 หรือเทียบเท่า ในเขตปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา จำนวน 245 คน ดำเนินการวิจัยโดยวิธีศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 6 โรงเรียน โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย ดำเนินการส่งแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ โดยคำถามที่ใช้สัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ทำการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศเป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน ร้อยละ 59.59 เพศชาย จำนวน 99 คน ร้อยละ 40.41 กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ร้อยละ 12.20 รองลงมามีมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ร้อยละ 24.48 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 155 คน ร้อยละ 63.26 ตามลำดับ เกรดเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3.01-3.50 ขึ้นไป จำนวน 65 คน ร้อยละ 26.53 รองลงมาเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.81-3.00 จำนวน 61 คน ร้อยละ 24.89 และเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.50 ขึ้นไป จำนวน 58 คน ร้อยละ 23.67 รายได้รวมของครอบครัว

---

¹ อาจารย์ประจำสาขาอุตสาหกรรมบริการการบิน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

E-Mail: ploywarin_s@mutt.ac.th

² อาจารย์ประจำสาขาอุตสาหกรรมบริการการบิน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 99 คน ร้อยละ 32.24 รองลงมาได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 64 คน ร้อยละ 26.12 และมีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาท จำนวน 47 คน ร้อยละ 19.18

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ มทร.ธัญบุรี ภายใต้การศึกษาที่มุ่งเน้นการสอบ ประจำปีการศึกษา 2563 ในแต่ละด้าน พบว่าด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรทุนการศึกษาให้เปล่าสำหรับนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนคุณทรัพย์ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีตลอดหลักสูตร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านโปรแกรมการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีอิทธิพล, การศึกษาที่มุ่งเน้นการสอบ, อุตสาหกรรมการบริการการบิน

Abstract

The objective of the research were to study about The research of the influence factors affecting the need for future education at Bachelor of Faculty of Liberal Arts in Aviation Service Industry program, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, under the examination oriented of year 2020. Using sample students was the in amount of 245 persons by using simple random sampling from students 4st – 6th year in Pathum Thani and Phra Nakhon Si Ayutthaya Including a Study on the Influence Factors the need for future education at Bachelor of Aviation Service Industry, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi under the Exam-oriented Education. The samples were collected from students in 4st – 6th in Pathum Thani and Phra Nakhon Si Ayutthaya. Therefore, a samples group of 245 peoples. Using six school samples of conducted in-depth interview by using the Semi-Structured interview questions and analyzed the collected data within the criteria.

The Result of this research of respondents of 146 persons (59.59 percent) were female and 99 persons (59.59 percent) were male, from students in 4st 30 persons (12.20 percent), 5th 60 persons (24.48 percent) and 6th 155 persons (63.26 percent), grade point average (GPA) at 3.01-3.50 65 persons (26.53percent), at 2.81-3.00 61

persons (24.89 percent) and 3.50 and above 58 peoples (23.67 percent). Average income is 15,001-20,000 bath/month 99 persons (32.24 percent), 15,001-20,000 bath/month 64 persons (26.12 percent) and 20,001-25,000 bath/month 47 person (19.18 percent).

In additional result influence factors affecting the need for future education at Bachelor of Faculty of Liberal Arts in Aviation Service Industry program, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, under the examination oriented of year 2020 found that the correspondents showed the means of overall institutional expectations, Institutional image and educational program were at highest level and the means of personal factors at were high level.

Keywords: Influence factors, Examination oriented, Aviation service industry

บทนำ

สถานการณ์เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจของ มทร. ธัญบุรี โดยมุ่งเน้นถึงความเป็นมหาวิทยาลัยรัฐชั้นนำแห่งความภาคภูมิใจด้านวิทยาการและเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพโดดเด่นด้านความรู้ ทักษะประสบการณ์ เพียบพร้อมคุณธรรมและจริยธรรม โดยให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีระบบการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นสาขาวิชาชีพที่จำเป็นต่อการพัฒนาและให้บริการท้องถิ่น ทั้งนี้ จากพันธกิจของมหาวิทยาลัยต่อสถานการณ์ภายนอก อาทิ เช่น การรวมตัวประชาคมอาเซียน ทำให้คณะศิลปศาสตร์ มทร.ธัญบุรี ได้มีการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี 4 ปี ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การท่องเที่ยว และการจัดการโรงแรม เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษาและผู้ที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อยกระดับความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของตนเอง มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติมืออาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์เรื่องของการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติ โดยยุทธศาสตร์ชาติ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย (10 S-Curve) / 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S - Curve) ที่เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้แก่ หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม (Robotics) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub)

จากยุทธศาสตร์ของรัฐบาลที่ตอบรับแผนยุทธศาสตร์ของ มทร.ธัญบุรี คณะศิลปศาสตร์ จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อตอบรับ 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S -

Curve) ด้านอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) จึงได้เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรใหม่ ระดับปริญญาตรี 4 ปี ในสาขาอุตสาหกรรมการบริการการบิน โดยได้นำศาสตร์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคณะศิลปศาสตร์มาบูรณาการเป็นองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งได้พิจารณาจากสถิตินักศึกษาที่มีความสนใจจะศึกษาต่อคณะศิลปศาสตร์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างปีที่ 4 - 6 ในเขตปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะใช้เป็นประโยชน์ต่อคณะศิลปศาสตร์ และ มทร.ธัญบุรี เพื่อปรับแผนการบริหารงานการรับนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 - 6 ในเขตปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารหลักสูตรฯ ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรอุตสาหกรรมการบริการการบิน รวมทั้งการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคต

สมมุติฐานการวิจัย

- H1. ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรฯ มทร.ธัญบุรี
- H2. ความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรฯ มทร.ธัญบุรี
- H3. โปรแกรมการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์กับความต้องการเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรฯ มทร.ธัญบุรี
- H4. เหตุผลส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการในการเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรฯ มทร.ธัญบุรี

ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาอุตสาหกรรมการบริการการบิน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีภายใต้การศึกษาที่มุ่งเน้นการสอบ ประจำปีการศึกษา 2563” ได้จำกัดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรไว้ดังนี้

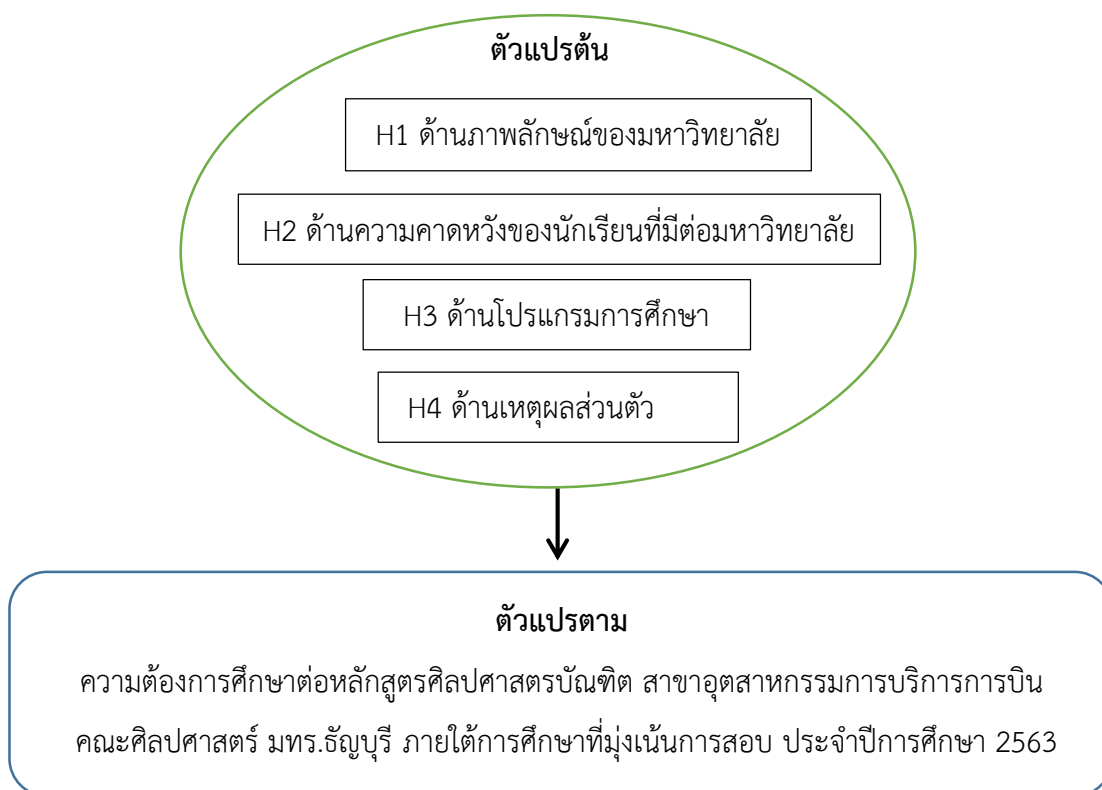
การวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีระหว่างปีที่ 4 - 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี จำนวน 4 แห่ง และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 แห่ง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 245 คน เป็นชาย 99 คน หญิง 146 คน

โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย คือการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อ หลักสูตรฯ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดการวิจัยโดยบูรณาการตัวแปรจาก Cubillo Sanchez, and Cervino, 2006 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (Institutional image)
- 2) ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย (Institutional expectation)
- 3) ปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษา (Education Program)
- 4) ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวบุคคล (Personal factors)

ตัวแปรตาม คือ หลักสูตรฯ โดยเขียนเป็นกรอบแนวคิดการศึกษาดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

ที่มา : บูรณาการตัวแปรจาก Cubillo Sanchez, and Cervino, 2006

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างปีที่ 4 - 6 แผนการเรียน วิทย - คณิต แผนการเรียน ศิลป์ - ภาษา และแผนการเรียน ศิลป์ - คำนวณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษา เขต 4 ปทุมธานี จำนวน 4 แห่ง และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 แห่ง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวนรวมทั้งสิ้น 245 คน เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยเน้นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ (วัชรพล คงเจริญ , 2557) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามปลายปิดแบบมีหลายตัวเลือก (Multiple Choice Questions) ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) (บุญใจ ศรีสถิตยนรากร, 2555, น. 280) ประกอบด้วย เพศ กำลังศึกษาระดับชั้น เกรดเฉลี่ยสะสม แหล่งเงินทุนที่สนับสนุนในการเรียน และรายได้รวมของครอบครัว ผู้อุปการะ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านภาพลักษณ์สถาบัน 2) ปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษา 3) ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย และ 4) ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 4 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (ณัชชา สุวรรณวงศ์, 2560) และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนจากสถานศึกษาในเขตปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน เพื่อนำผลไปตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวัดความสอดคล้องภายในโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลจากการคำนวณมีค่า โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) 0.956 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง (บุญใจ ศรีสถิตยนรากร, 2555) สำหรับการแปลความหมายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544) คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.000

ถึง 0.999 หมายถึง มีการกระจายของข้อมูลไม่แตกต่างกันมากและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.000 ขึ้นไป หมายถึง มีการกระจายของข้อมูลแตกต่างกันมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 1) เก็บข้อมูลในระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2562 – มกราคม 2563 2) นำแบบสอบถามใส่ใน Google Form เพื่อเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง 3) นำแบบสอบถามส่งเป็น Link ให้กับครูแนะแนว เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน กรอกข้อมูล และ 4) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนมัธยมในเขตปทุมธานี จำนวน 4 แห่ง และ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามให้กลุ่ม ตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในเขตปทุมธานี จำนวน 4 แห่ง และจังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 แห่ง เก็บรวบรวม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ กลับคืน จำนวน 258 ชุด พบว่ามีแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 245 ชุด (ส่งกลับคืนภายใน กำหนดเวลา) คิดเป็นร้อยละ 94.96 นักเรียนเพศชาย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 40.41 เพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 59.59 โดยนำเสนอข้อมูลในรูปของความถี่ และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 40.41 เพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 59.59 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กำลังศึกษาอยู่ในกลุ่มแผนการเรียนวิทย์ – คณิต จำนวน 119 คน ร้อยละ 48.58 รองลงมาแผนการ เรียนศิลป์ – ภาษา จำนวน 74 คน ร้อยละ 30.21 และแผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ จำนวน 52 คน ร้อยละ 21.23 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 155 คน ร้อยละ 63.26 รองลงมา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ร้อยละ 24.20 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ร้อยละ 12.20 เกรดเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่ 3.01 - 3.50 จำนวน 65 คน ร้อยละ 26.53 รองลงมา 2.81 - 3.00 จำนวน 61 คน ร้อยละ 24.89 เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป จำนวน 58 คน ร้อยละ 23.67 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 - 2.80 จำนวน 37 คน ร้อยละ 15.10 และเกรดเฉลี่ยสะสม 2.30 - 2.50 จำนวน 24 คน ร้อยละ 9.79 รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 99 คน ร้อยละ 32.24 รองลงมาอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 64 คน ร้อยละ 26.12 อยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาท จำนวน 47 คน ร้อยละ 19.18 อยู่ระหว่าง 25,001-30,000 บาท จำนวน 32 คน ร้อยละ 13.06 และอยู่ระหว่าง 30,001 ขึ้นไป จำนวน 19 คน ร้อยละ 7.79

2. การนำเสนอระดับความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ คณะศิลปศาสตร์ มทร. รัตนบุรี ภายใต้การศึกษาที่มุ่งเน้นการสอบ ประจำปีการศึกษา 2563 ในภาพรวม นำเสนอระดับความคิดเห็นและลำดับแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ ในภาพรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
1. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	4.49	0.45	มากที่สุด	1
2. ปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษา	4.41	0.49	มากที่สุด	3
3. ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย	4.43	0.72	มากที่สุด	2
4. ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวบุคคล	4.02	0.79	มาก	4
รวม	4.34	0.61	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$ S.D. = 0.61) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายด้านในอันดับที่ 1 คือด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.45)

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ โดยนำเสนอในรูปแบบของข้อมูลค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นและลำดับแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
1. เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงมานาน	4.49	0.59	มากที่สุด	1
2. เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลากหลายสาขาวิชา	4.05	0.65	มาก	4
3. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความโดดเด่นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.11	0.68	มาก	6

ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
4. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีคณาจารย์เก่งและมีความรู้เชี่ยวชาญ	4.37	0.61	มากที่สุด	2
5. เป็นมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาแล้วได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน	4.32	0.63	มากที่สุด	3
6. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมและความทันสมัยของอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน	4.09	0.67	มาก	5
7. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีขนาดพื้นที่ ใหญ่โตและความทันสมัยของอาคารเรียน	4.18	0.73	มาก	9
8. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความสวยงามและความร่มรื่นภายในมหาวิทยาลัย	4.20	0.75	มาก	10
9. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของนักศึกษาปัจจุบัน หรือศิษย์เก่า	4.13	0.69	มาก	7
10. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ เช่น หอพัก สนามกีฬา สถานพยาบาล	4.15	0.71	มาก	8
รวม	4.20	0.67	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายข้อในอันดับที่ 1 คือ เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงมานาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านโปรแกรมการศึกษา

ปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
1. หลักสูตรที่เปิดสอนเน้นสมรรถนะพร้อมเข้าสู่อาชีพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.43	0.59	มากที่สุด	2
2. เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรตรงหรือใกล้เคียงกับที่ตลาดแรงงานต้องการ	4.46	0.63	มากที่สุด	1

ปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
3. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อเหมาะสม	3.98	0.54	มาก	3
4. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีอัตราการแข่งขันในการสอบเข้าคณะนั้นๆ	3.94	0.61	มาก	4
5. เป็นมหาวิทยาลัยที่รูปแบบการรับนักศึกษา เช่น รับนักศึกษาจากคะแนนแอดมิสชัน สอบตรง หรือเลือกรับเข้าจากทั้งสองทาง	4.14	0.73	มาก	5
รวม	4.19	0.62	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายข้อในอันดับที่ 1 คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรตรงหรือใกล้เคียงกับที่ตลาดแรงงานต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย

ด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
1. มีการจัดสรรทุนการศึกษาให้เปล่าสำหรับนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีตลอดหลักสูตร	4.68	0.51	มากที่สุด	1
2. มีโครงการให้นักศึกษามีรายได้ในระหว่างเรียน	4.63	0.63	มาก	5
3. มีการคัดเลือกนักศึกษาที่ผ่านคะแนนภาษาอังกฤษไปฝึกงานต่างประเทศ	4.59	0.61	มาก	4
4. มีสถานประกอบการรองรับนักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษา	4.65	0.53	มากที่สุด	2

ด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
5. มีการสนับสนุนด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ อบรม ศึกษาคุณงานนอกสถานที่	4.66	0.56	มากที่สุด	3
รวม	4.64	0.57	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายข้อในอันดับที่ 1 คือ มีการจัดสรรทุนการศึกษาให้เปล่าสำหรับนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีตลอดหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเหตุผลส่วนตัวบุคคล

ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	ระดับ
1. เพื่อนส่วนใหญ่มีความนิยมในมหาวิทยาลัยแห่งนี้	4.12	0.69	มาก	3
2. มีบุคคลที่ท่านประทับใจ (Idol) เป็นศิษย์เก่าสถาบันนี้	3.89	0.76	มาก	4
3. มีข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน คณะ หรือวิชาที่เปิดสอนจาก อินเทอร์เน็ต	4.56	0.53	มากที่สุด	1
4. เป็นมหาวิทยาลัยที่ท่านมีรุ่นพี่ / คนรู้จักเรียนอยู่	4.15	0.62	มาก	2
5. ข้อมูลของสถาบันการศึกษาที่ท่านได้จากการเข้า ร่วมงานแนะแนวการศึกษาต่อ	4.04	0.83	มาก	5
รวม	4.15	0.69	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายข้อในอันดับที่ 1 คือ มีข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน คณะ หรือวิชาที่เปิดสอนจากอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.66)

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ ผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผลที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 40.41 เพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 59.59 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในกลุ่มแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ – คณิต จำนวน 119 คน ร้อยละ 48.58 รองลงมาแผนการเรียนศิลป์ – ภาษา จำนวน 74 คน ร้อยละ 30.21 และแผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ จำนวน 52 คน ร้อยละ 21.23 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 155 คน ร้อยละ 63.26 รองลงมาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ร้อยละ 24.20 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ร้อยละ 12.20 เกรดเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่ 3.01 - 3.50 จำนวน 65 คน ร้อยละ 26.53 รองลงมา 2.81 - 3.00 จำนวน 61 คน ร้อยละ 24.89 และเกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป จำนวน 58 คน ร้อยละ 23.67 รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 99 คน ร้อยละ 32.24 รองลงมาอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 64 คน ร้อยละ 26.12 และอยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาท จำนวน 47 คน ร้อยละ 19.18

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีใน มทร. อีสาน นครราชสีมา (ระบบโควตา) ประจำปีการศึกษา 2560 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยด้านหลักสูตร และด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านโปรแกรมการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านโปรแกรมการศึกษาโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิวิมล แสนเมือง (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งใจเลือก มทส.ของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรและด้านเหตุผลส่วนตัวมีผลต่อการตั้งใจเลือก มทส. ของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรฯ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านเหตุผลส่วนบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคลโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ เมธาวี สุขปาน (2556) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนกรณีศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับปัจจัยด้านความชอบและความถนัดของส่วนตัวมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากข้อมูลที่ได้รวบรวมและสรุปไว้ในการทำวิจัยฉบับนี้ คณะศิลปศาสตร์ มทร.ธัญบุรี สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีขั้นสูง โดยมุ่งเน้น ยุทธศาสตร์ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย (10 s-cave) ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสาขา อุตสาหกรรมการบริการการบิน เพื่อตอบรับกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านอุตสาหกรรมใหม่การผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านวิชาชีพและส่งเสริมทางด้านการบริหารจัดการและเทคโนโลยีทางด้านการบิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อจำกัดเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 - 6 ในเขตปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา ดังนั้นการนำแนวการศึกษานี้ไปใช้จะต้องพิจารณาถึง ขอบเขตการศึกษาให้เหมาะสม ผลการศึกษาเป็นเพียงแนวทางเบื้องต้น เพื่อนำไปขยายหรือต่อยอด ทางด้านวิจัยในด้านอื่นๆ และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ แนวทางในการทำวิจัยในอนาคต ควรเน้นการวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรฯ ได้เป็นอย่างดี และสามารถนำมาสร้างเป็น กรณศึกษาในชั้นเรียนให้แก่นักศึกษาได้

บรรณานุกรม

- กระทรวงแรงงาน.(2555). ความสำคัญในการเลือกอาชีพ. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก http://lb.mol.go.th/ewt_news.php?mid=137.
- ณัชชา สุวรรณวงศ์. (2560) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ระบบโควตา) ประจำปีการศึกษา 2560. งานบริหารงานทั่วไป สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัย.
- ธนภุต ยืนยงเดชา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- นพอนันต์ เพียรมั่นคง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการ การบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขต บางพระ. สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขต บางพระ.
- บ้านจอมยุทธ. (2553). ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy 9 of needs theory). [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://www.baanjommyut.com/lobrary/personality/08.html>

- เมธาวี สุขปาน. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศศิวิมล แสนเมือง. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. นครราชสีมา
- Chen, C. H., and Zimitat, C. (2006). Understanding Taiwanese Students' Decision Making Factors Regarding Australian International Higher Education. *International Journal of Educational Management*, 20(2): 91-100.